

Misiune de pacificare improprie, ineficientă și cu viitor incert

De 32 de ani, Republica Moldova „găzduiește” pe teritoriul său o Misiune de pacificare, formată ce rămâne a fi improprie și contestată la nivel internațional. Misiunea este compusă din contingentele militare ale Federației Ruse, Republicii Moldova, precum și din reprezentanți ai administrației regiunii transnistrene. Aparent, aceasta ar fi trebuit să aibă un termen cu obiective clare și să contribuie la soluționarea problemelor specifice.

Misiunea respectivă, condusă de forțele militare rusești și subordonată acestora, timp de peste 3 decenii nu a avut nici o contribuție pozitivă pentru situația din țară, inclusiv pentru cea din Zona de Securitate. Dimpotrivă, situația a degradat în mod constant, fiind înregistrate numeroase incidente și încălcări ale drepturilor omului, admise tocmai de către

reprezentanții acestei structuri improprii. Pe de altă parte, atât Federația Rusă, cât și administrația regiunii continuă promovarea ideii eficienței acestei misiuni. Ba mai mult, orice persoană care are o altă opinie la Tiraspol, riscă sancțiuni „penale” severe pentru criticile aduse „pacificatorilor”.

În mediul de experți, activitatea acesteia este percepută diferit. Principala cauză este faptul că Misiunea a fost impusă unilateral de către Federația Rusă și este formată din forțele care s-au aflat în conflict (Acordul moldo-rus din 21 iulie 1992). În această ordine de idei, nu putem vorbi despre transparența și caracterul imparțial al acesteia. Misiunea nu are nici mandatul ONU și nici competențele acordate de ONU și, respectiv, nu corespunde standardelor internaționale.

Pe parcursul anilor, s-a tot insistat asupra necesității de transformare a misiunii respective într-o misiune civilă internațională. Discuțiile în acest sens s-au intensificat mai ales după ce, la 1 ianuarie 2012, un tânăr din regiune (Vadim Pisari), a fost împușcat mortal de către un pacificator rus.
[\[1\]](#)

Situația nu s-a schimbat nici măcar după ce Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis 2 Hotărâri în care se constată încălcări grave ale drepturilor omului de către reprezentanții forțelor pacificatoare.[\[2\]](#)

Periodic, au tot continuat diverse incidente, cu implicarea pacificatorilor ruși, activitatea cărora este acoperită de impunitate și lipsită de reguli clare. Astfel, unele dintre cele mai relevante cazuri se referă la reținerea nejustificată a jurnaliștilor Viorica Tătaru și Andrei Captarenco de la TV8 în iulie 2020 și în februarie 2021[\[3\]](#). În septembrie 2022, pacificatorii ruși l-au reținut nejustificat pe veteranul războiului de pe Nistru, Gurie Popa[\[4\]](#). În luna mai 2023 a fost reținut activistul Anatol Matasaru[\[5\]](#). De fiecare dată, militarii care purtau insignele distinctive ale Federației

Ruse, au manifestat un comportament agresiv, nepotrivit pentru membrii unei misiuni de pacificare.

Numeroasele incidente din Zona de Securitate, precum și abuzurile comise de reprezentanții forțelor de pacificare, confirmă că misiunea actuală trebuie înlocuită cu o misiune internațională civilă și imparțială, cu un mandat clar recunoscut de către ONU și în concordanță cu standardele internaționale. Această nouă misiune ar trebui să se concentreze pe protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor, promovarea dialogului și crearea unei baze solide pentru soluționarea pașnică a ecuației transnistrene.

Asociația Promo-LEX a depus eforturi constante și a adus permanent în atenția publică problemele, abuzurile și cazurile de încălcare a drepturilor omului, săvârșite de către reprezentanții formatului de pacificatori. În anul 2015, a fost elaborat și un [Studiu](#) privind „Statutul forțelor pacificatoare în dreptul internațional: cazul Republicii Moldova”, care conține o serie de recomandări pentru autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, pentru a contribui la procesul de identificare a unor soluții eficiente. La nouă ani distanță constatăm că aceste recomandări sunt la fel de actuale, iar în unele cazuri chiar depășite de circumstanțe. În acest context, ne întrebăm de ce aspectele atât de serioase privind drepturile omului dar și securitatea locuitorilor din regiune nu mai sunt abordate sau discutate. Mai este oare actuală necesitatea modificării formatului de pacificatori din Republica Moldova și într-o misiune civilă internațională, pentru a contribui la garantarea și asigurarea drepturilor omului în acest teritoriu?

[1]

https://promolex.md/wp-content/uploads/2017/01/CASEOFPI SARIV.THEREPUBLICOFMOLDOVAANDRUSSIA_1453110872en_.pdf, ultima accesare la 30.07.2024

[2]

<https://promolex.md/20582-rusia-condamnata-de-ctedo-in-cazul-lui-ion-manole-si-alexandru-postica-ca-urmare-a-incidentului-de-la-podul-de-la-vadul-lui-voda-din-2005/?lang=ro>, ultima accesare la 30.07.2024

[3]

https://tv8.md/2021/02/09/update-imagini-video-cu-jurnalistii-tv8-blocati-la-trecerea-de-pe-nistru-ce-declara-unul-din-pacificatorii-rusi?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR27kokw9VHUCHHKQqe9TZ0VERrMmbn-tCG-w0fHhNPsm6JCM8uImgoyvb4_aem_tUoaz0nH9UduNH9F018YS0, ultima accesare la 30.07.2024

[4]

<https://promolex.md/22743-veteran-al-razboiului-de-pe-nistru-gurie-popa-retinut-de-pacificatorii-rusi/?print=print&lang=ru>, ultima accesare la 30.07.2024

[5]

<https://zonadesecuritate.md/activistul-anatol-matasaru-a-fost-retinut-de-militarii-rusi-din-misiunea-de-pacificare-timp-de-5-ore/>, ultima accesare la 30.07.2024